

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 226.

V Ljubljani, v petek 2. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

Državni proračun za 1897.

Finančni minister je v včerajšnji seji državnemu zboru predložil proračun za l. 1897. Skupna potrebščina znaša 692.161.183 gld. ter je v primeri z letošnjo večja za 26.889.405. Skupno pokritje za prihodnje leto se proračunava na 692.703.959 gld., torej kaže prebitka 542.776 gld.

Potrebščina je tako-le sestavljena:

1. Najvišji dvor 4.650.000.
2. Kabinetna pisarna Nj. veličanstva 79.500 gld.
3. Državni zbor 1.340.874. Ta potrebščina se v primeri z letošnjo zviša za 407.892 gld. in sicer zato, ker se s prihodnjim letom pomnoži število poslancev za 72; dalje bode stala poprava električne razsvetljave 54.685 gld., notranja oprava vsled večjega števila poslancev 15.000 gld. in olepšava zbornice 40.000 gld.
4. Državno sodišče 22.725 gld.
5. Ministerski svet 1.317.017 gld. Ta potrebščina se pomnoži za 74.913 gld. in sicer za uradne časnike in brzojavno korespondenčno pisarno.
6. Prispevek za skupne državne potrebščine v smislu delegacijskega sklepa z dne 23. jun. t. l. 119.132.680 gld., torej več 3.069.832 gld.
7. Notranje ministerstvo zahteva 24.409.851 gld., več 1.649.185, in sicer vsled pomnožitve uradnega osebja, ureditve hidrografičnega posla, ustanovitve peterih preskuševališč za živila in poprave reprezentacijskih prostorov notranjega ministerstva. Pri politični upravi se ustanovita dve novi okrajni glavarstvi, 96 okrajnih komisarijev se pomakne iz IX. v VIII. plačilni razred; dalje se pomnoži dunajska straža, za ceste se zviša potrebščina 286.329 gld. in za vodne zgradbe za 248.160 gld.
8. Ministerstvo za deželno brambo zahteva 23.094.170 gld., toraj več 1.092.704 gld., in sicer vsled pomnožitve deželne brambe in žandarmerije.
9. Ministerstvo za nauk in bogočastje zahteva 27.741.151, več 1.023.672 gld. in sicer vsled po-

množitve osebja pri osrednjem vodstvu, večje potrebščine za šolsko nadzorovanje, statistično centralno komisijo, umetnost, izkopavanje starin, popravo zgodovinskih spomenikov in cerkva. Za visoke šole se v prihodnjem letu zviša potrebščina za 212.487 gld., za srednje šole 265.480 gld., za industrijski pouk 184.869, za ustanove 14.982; potrebščina za ljudske šole pa se zniža za 53.049 gld.

10. Finančno ministerstvo stavi v proračun 103.387.677 gld., več 8.365.181 gld., in sicer vsled pomnožitve uradnega osebja, izvršitve davčne reforme, preosnove lokalnih davčnih komisij, pomnožitve uradnikov pri finančni straži, davčnih uradih, carinski upravi itd.

11. Trgovinsko ministerstvo izkaže potrebščine 47.222.804 gld., več 1.776.584 gld., in sicer za poštne in brzojavne urade in poštne hranilnice.

12. Za železniško ministerstvo znaša potrebščina 98.044.730 gld., več 4.322.370 gld.; in sicer za štiri lokalne železnice v Galiciji 1.500.000 gold., letni obrok za dolenski železnici 500.000 gld. itd.

13. Poljedelako ministerstvo proračunava svojo potrebščino na 17.722.117 gld., manj 216.397 gld.

14. Pravosodno ministerstvo zahteva 24.986.808 gld., več 1.972.109 gld.

15. Pokojninski zaklad izkaže potrebščine gld. 22.378.650, več gld. 2.645.600 vsled novega pokojninskega zakona.

16. Državne podpore in dotacije znašajo gld. 7.650.880, več gld. 261.840.

17. Državni dolg 168.137.859, več 375.075 gl.

18. Uprava državnega dolga proračunava 666.490 gld., več 66.486 gld.

Glede skupnega pokritja je pripomniti, da se dohodki naučnega ministerstva zvišajo za 410.419 gl. vsled pomnožitve šolnin in dohodkov iz gozdov, od kranjske industrijske družbe kupljenih za verski zaklad. Direktni davki se pomnože za 708.600 gld., carina za 1.392.323 gld., indirektni davki za 16.856.560 gld. Trgovinsko ministerstvo proračunava

več dohodkov za 3.176.750 gld., železniško 9.643.220 gld. itd.

Iz tega poročila je razvidno, da vsako leto znatno raste državna potrebščina; vprašanje je le, ali raste v isti meri tudi davčna moč. Samo užitinski davki se pomnože za 9.659.600 gld., kar kaže, da davčni vijak posebno pritiska na indirektno davke.

Proračun je naravnost neugoden, dasi izkaže nekaj prebitka. Toda ta prebitok ne preostaja iz vseh izdatkov, temveč vsled izločitve celih 25.391.690 gld. za investicije pod posebnim naslovom. Da se pokrije ta izdatek, hoče vlada najeti investicijsko posojilo v znesku 50 milijonov, od katerih se porabi 23.2 milijona v pokritje starih resortnih dolgov. Če torej odštejemo investicijski proračun ter uzamemo v poštev 7.2 milijona odpisa pri državnem dolgu, kaže se v istini pomanjkljiva okoli 17 milijonov. Pomenljivo je tudi, da vlada ustavlja 4.7 milijona v pokritje letošnjih nepokritih stroškov, katerih drž. zbor ni bil dovolil.

o naseljevanju po Slavoniji.

Iz Zagreba, 29. sept.

Nedavno so pisali naši časopisi, da misli hrvatska vlada kupiti v Slavoniji mnogo sveta za naselitve. Ta korak naše vlade bi bil zares hvalevreden, ko bi mislila na tem zemljišču naseliti Hrvate iz onih županij, ki so pregosto naseljene ali kjer narod nima dosta zemlje za obdelovanje. Ali ona misli naseliti semkaj nekoliko nemških rodov in sosedne Ogerske, da iztisnejo ti tuji popolnoma ostanke prvotnega hrvatskega prebivalstva iz teh krajev.

Uradni časopisi niso opovrgli te vesti, pa je prav verjetno, da hrvatska vlada izvrši svoj čin, kakor se je sporočilo. Vsak pravi hrvatski domoljub vpraša, je li mogoče, da domača vlada more tako ravnati s svojim prebivalstvom in zakaj ga zapo-

LISTEK.

„Albert“.

Spisal S. G.

(Dalje.)

„Oh, oh! Kosil in mlatil! On!... Ne pustite ga, gospod Šlibar; pregovorite očeta, da naj ga nikar ne pusti iz šole! Zdaj je v peti, in zmirom je dobro zdelaval, — zakaj bi ne nadaljeval, ko ima samo še tri leta do semenišča.“

„No, jaz mislim...“ jecljal je Peter ves v zadregi. „Zdi se mi, da bi bilo res dobro tako... naposled...“

„Seveda! Kako pa hoče biti drugače!“

S tem je bila stvar končana. Petru pa je ostalo na dnu srca nekaj grenkega, neprijetnega, dasi sam ni dobro vedel, kaj bi to bilo...

Odpravili smo se v Dol, prijazno, od predmestja kake pol ure oddaljeno vasico.

Vročina je nekoliko pojenjala in košate lipe, ki se vrsté ob cesti prav do Dola, dajale so gosto, hladno senco.

Jaz sem spremljal gospo Tarmanovo, par korakov pred nama pa sta šla Peter in Stanka. Zdaj in

zdaj se je slišal kakšen „Albert!“ ali nekoliko glasnejši „Peter!“, kar je naznanjalo, da je obšla Šlibarja časih navdušenost in ginjenost; to pa je gospodično Stanko „morilo“.

Ker sem bil navajen poleg gospe Tarmanove molčati, — ona je govorila za tri —, zato nisem hotel pričeti nobenega razgovora in silno čudno se mi je zdelo, da nekaj časa tudi gospa ni zinila besedice. Ali naposled izpregovori nenasdoma in se obrne s čudnim nasmehom k meni.

„Kaj mislite, koga posetimo danes?“

Jaz jo vprašaje pogledam.

„Mojega moža!“

Gospa Tarmanova se je ozrla v stran.

„Vaš gospod soprog je v Dolu?“

„On je v blaznici.“

Nato nisem vedel, kaj bi odgovoril, in šla sva nekaj časa molče dalje.

„Ali niste vedeli tega doslej?... Ne?... Čudno... No, naposled... A res je tako, žalibog! Danes je preteklo šesto leto.“

„To je žalostno, žalostno! A kako se je zgodila nesreča?“

„To je bilo takrat, ko je bil moj mož učitelj na Belem... Ah, da bi Vi vedeli, kako so ga

imeli tam radi. On je bil vse, rečem Vam, prav vse! Ustanovil je čitalnico, pevsko društvo, posejeval je ljudem knjige — kolikrat nam jih niso vrnili! — vodil je slavnosti, — skratka, brez njega se ni mogla zgoditi najmanjša stvarica. Povsod so ga pogrešali, na vse strani so ga klicali. Samo Tarman! Tarman! — In to je bila njegova poguba!... Ah, tako blag človek! Storil je vse, kar je kdo od njega zahteval! In kakšen soprog! Ugovarjal mi ni nikdar niti besedice; vse je storil po moji volji, Helenica, ali hočeš tako?... Ne?... Torej ne!... Ah, povem Vam, koliko sem jaz prejkala, ko je prišla ta nesreča... Te slavnosti!... Dovolite, da Vam razložim, kako je bilo... Kakor sem povedala, ustanovili so na Belem čitalnico. Koliko je bilo to hrupa in pripravljanja! Kajti moj mož je hotel, da bi bila slavnost veličastna... Ravno proti koncu julija je bilo, o najhujši vročini. Solskega dela je imel čez glavo; prihajal je domu ves truden in razgret. A potem! Popoldne je imel komaj toliko časa, da je popil malo kave. Hitel je takoj v čitalnico, kjer so imeli skušnje za predstavo. On sam je prevzel najtežjo ulogo in vrh tega še druge poučeval. Tu pa so bile take sitnosti! Zdaj se je kujal ta, zdaj oni, — moj mož pa je letal okrog,

stavlja za tuje? Izgovor vladnih privržencev, da naš narod ni spreten v obdelovanju zemlje in da mora zategadelj propadati, ne velja ter je pogledom na omenjene prilike tudi popolnoma neresničen. Da je prebivalstvo slavonsko, posebno ono grškoiztočne vere, zares zaostalo, se ne da zanikati, ali zato so napredni naši Primorci in drugi, ki morajo iskati zaslužbe po tujih zemljah. Ko bi ti ljudje imeli toliko glavnice, da si kupijo majhno posestvo v Slavoniji, kjer je plodna zemlja, prepričali bi se kmalu vsi naši nasprotniki, da ni res, kar se govori o nemarnosti in nespretnosti našega naroda. Ali vlada kupuje zemljišča, pa jih preprodaje Nemcem brž ko ne za gotov denar, kar Hrvatom ni mogoče, pač pa bi hoteli gotovo radi prevzeti taka posestva na odplačevanje.

In tako bi morala hrvatska vlada tudi ravnati, ko bi bila zares skrbna za svoj narod. Pravijo naši osrečitelji: Nemci so pridni in umni gospodarji, pa se morejo Hrvati od njih naučiti, kako se gospodari. Radi priznamo, da je Nемец dober gospodar, a kako se bode Hrvat kaj od njega naučil, ko ga gonite z njegovega zemljišča ter izročujete zemljo tujcem. Kaj ni že dosta Slavonije v tujih rokah? Kar srce se nam krči, ko prebiramo statistiko prebivalstva Hrvatske in Slavonije pogledom na domače prebivalstvo. Le to gine, a tujec se vedno bolj šopiri. Leta 1880 je bilo od vsega prebivalstva hrvatske narodnosti še 90·48 odstotkov, leta 1890 pa le še 87·90 odstotkov.

Še huje pa se pozna padanje domačega prebivalstva hrvatske narodnosti po pojedinih županijah. Skoraj čisto hrvatske so ostale županije ličko-krbavska, modruško-reška, zagrebška in varaždinska, v vseh drugih županijah pa tuje napredujejo. Treba pa je tukaj omeniti, da se to tujstvo množi večidel z naseljevanjem, v novejšem času posebno od strani mažarske.

Tako je bilo v županiji belovarsko-križevske leta 1880 še 95·21 odstotkov Hrvatov, leta 1890 pa samo še 90·52 odstotkov. Posebne so se pomnožili v tej županiji Mažari in Nemci. V požeški županiji je bilo leta 1880 le 88 odstotkov Hrvatov, Mažarov pa blizu 3 odstotke, Nemcev čez 4 odstotke, Čehov blizu 4 odstotke. Do leta 1890 pa so se ti postotki spremenili še v žalostnejo sliko za Hrvate. Tega leta je bilo Hrvatov le še nekaj čez 82 odstotkov, Mažarov pa že 4·65 odstotkov, Nemcev 5·29 odstotkov in Čehov 5·85 odstotkov. Kaj pa srejska županija? Ta bo za Hrvatsko zgubljena, če se bodo tuji živili naseljevali v onem obsegu, kakor do zdaj še nekoliko desetletij. Leta 1880 je bilo v tej županiji Hrvatov 75·83 odstotkov, Mažarov 4·84 odstotkov, Nemcev pa skoraj 14 odstotkov. A l. 1890? Še žalostnejša slika. Hrvatov je ostalo le še 71·75 odstotkov, Mažarov pa je pridošlo 6 odstotkov in Nemcev celo 16·57 odstotkov.

Najžalostnejša slika hrvatskega kraja pa je viroviška županija. Tudi nikjer domači prebivalci tako hitro ne ginejo med doseljenci, kakor v tej županiji, v katerej bode hrvatsko prebivalstvo kmalu v manjšini. Leta 1880 je bilo še 75 odstotkov hrvatskega prebivalstva, drugi so bili Mažari 9·84 odst., Nemci

10·62 odstotkov in Čehi 1·18 odstotkov. Leta 1890 se je našelo v tej županiji le še 68·86 odstotkov Hrvatov. V desetih letih je palo hrvatsko prebivalstvo za 7 odstotkov. Posebno pa so napredovali Mažari 12·84 odstotkov in Nemci 13·71 odstotkov. In v tej županiji upravlja župan grof Pejačević, višji činovnik hrvatske vlade, ki zapostavlja in preganja Hrvate na korist tujega življa.

To je gotovo žalosten pojav v našem političnem življenju. Pa je li potem tudi čudno, da se tuje prebivalstvo tako množi, ko ga podpirajo javne oblasti na škodo domačinov. Je li mogoče, da bi se pomnožilo v desetih letih prebivalstvo nemško za 41 odstotkov in mažarsko celo za 66 odstotkov, dočim hrvatsko samo za 12 odstotkov, ko se to prebivalstvo ne bi naseljevalo v naši deželi, vabljeno po naših oblastih? Vrh tega podpira mažarske naseljence tudi mažarska vlada radi izvestnih nakan.

Je li potrebno, da se naseljuje pri nas toliko ljudij? Niti najmanj ne. Po popisu od leta 1890 je bilo pri nas naštetih doseljencev 197.000 duš; Hrvatov pa je po istem popisu živelo izseljenih v tujih deželah 104.000 duš. Ko bi bila hrvatska vlada patriotska, poskrbela bi bila lahko, da bi bili ti Hrvati ostali doma odnosno v Slavoniji, kjer bi bili potem tuji naseljenci popolnoma nepotrebni. Nedavno temu je kupila hrvatska vlada neko veliko posestvo za 800.000 gld. ter misli tamkaj osnovati veliko gospodarsko solo. To je zares hvalevredno. Po našem mnenju pa bi bila vlada bolje storila, da je upotrebila to veliko svoto za naseljevanje domačega prebivalstva iz Hrvatske v Slavonijo. Saj mora biti v prvem redu ležeče vsaki vladi na tem, da se ne okoriščujejo tuje na račun domačega prebivalstva. Je li se pri nas tako ravna, ko se kupuje zemljišče za tuje prebivalce, kakor smo zgoraj omenili? Gotovo ne. Hrvatskemu narodu pa ne preostane nič drugega, da se oklene praktičnega predloga dr. Banjavčića, da se utemelji posebna zaklada za naseljevanje domačinov po Slavoniji, da ohranimo vsaj še ostanek naše hrvatske zemlje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Gospodarska zbornica ima svojo prvo sejo v tem zasedanju v soboto dne 10. oktobra ob 12. uri popoldne. Obravnavale se bodo nastopne točke: Prvo branje zakona, s katerim se določajo kazni za izkoriščevalno posredovanje pri naseljevanju, drugo branje zakona gledé direktnih osebnih davkov, drugo branje zakona o dovolitvi nekega dela carine mestni občini dunajski, volitev 12 članov in 12 namestnikov v osrednjo komisijo v svrhu revizije zemljiško-davčnega katastra, volitev člana v budgetno, juridično in komisijo za civilno-pravni red.

Kvotno vprašanje. Povodom utemeljevanja državnega proračuna za bodoče leto, o katerem poročamo obširneje na drugem mestu, je omenjal finančni minister Bilinski tudi kvotnega vprašanja. Finančni minister izjavlja, da se gospodarske razmere v Avstriji žalibog niso v taki meri razvijale kakor na Ogerskem. Vsled tega je vsekako opravičeno, da se poviša kvota za onostransko polovico.

Obestranski vladi se smatrata opravičenimi in dolžnimi, poseči v to vprašanje, toda šele tedaj, ako se ne dožene nikako sporazumljenje mej kvotnima deputacijama. Ta trenutek sedaj še ni napočil, in vsled tega je tedaj popolnoma naravno, da vlada poprej ne predloži zbornici v razpravo nikakih posamičnih določb pogodbe z Ogersko, dokler ni rešeno celo vprašanje mej deputacijama in vladama. Zbornica naj bo pa vsekako prepričana, da bo storila avstr. vlada vseskozi svojo dolžnost v kvotnem, kakor tudi v ostalih vprašanjih. — Minister s tem seveda ni povedal prav nič novega, kajti vsakemu je že itak znano, da se glede kvotnega vprašanja dosedaj ni doseglo še ničesar.

Poraz ogerskih židovskih liberalcev. Zadnji dan meseca septembra bo ostal mažarskim židovskim liberalcem gotovo v spominu, kajti ta dan jim je splavala po vodi najslajša nada, popolno uničiti katoličanstvo na Ogerskem. Magnatska zbornica je namreč razpravljala v tej seji o načrtu zakona glede razsojevanja o veljavnosti volitev. Opozicija je bila v tej seji izvanredno dobro zastopana in porabila to priliko, da je izločila iz načrta vse določbe, ki so naperjene naravnost proti delovanju katoliške cerkve. O teh posamičnih določilih smo v našem listu svojedobno obširneje poročali. Po zelo živahni debati mej pravosodnim ministrom Erdely-jem, nadškofom Samasso in grofom Keglewichem se je predloga sicer vsprejela splošno soglasno, toda pri nadrobni razpravi so leteli na vladno stranko zelo občutni udarci. Na predlog grofa Zichyja se je namreč vkljub ugovarjanju pravosodnega ministra vsprejela določba, da je volitev vselej neveljavna, ako je bil izvoljeni kaznovan radi kakega zakonskega prestopka ali se sploh takega dejanja vdeleževal. Na predlog istega poslanca sta se izločila §§ 169 in 170, kakor tudi vse določbe, ki prepovedujejo vmešavanje duhovščine pri volitvah in ponižujejo katoličanstvo. Zelo znamenite so besede, s katerimi je grof Ferdinand Zichy utemeljeval svoje predloge. Govornik je namreč mej drugim naglašal nastopno: „Križ se je odstranil iz šolskih prostorov, izginil je iz vseh javnih prostorov, le pri prisegah se še rabi, toda kako dolgo? — Križ potem takem nima nikakega drugega prostora, kakor v Oes-Budovarju in v nekaterih kolektarijih, v katerih je pa še celo prestreljen s puščami“. Jako značilno je tudi, da se je vdeležilo te seje blizu sto poslancev vladne opozicije, mej tem ko je bila zastopana vladna stranka le s kakimi 30 do 40 poslanci. — Vspeh, kakoršnega je dosegla večeraj katoliška stranka v magnatski zbornici, je velikega pomena, kajti vladna predloga mora romati nazaj v poslansko zbornico, katera je pa ne bode mogla rešiti pred prihodnjimi volitvami. Vladna liberalna stranka je toraj delala račun brez oštirja, ko je menila prepričati vsako umešavanje katoliške duhovščine pri volitvah in s tem popolno uničiti delovanje katoliške ljudske stranke.

Bogočastni oddelek v francoskem ministertvu prekladajo v francoskem kabinetu iz jednega ramena na drugo. V zadnji seji je sklenil ministerski svet na predlog ministra Rambauda, da se odzame vodstvo bogoslovnega oddelka nauč-

prosil, prigovarjal, miril . . . In zvečer pevake vaje! Koliko truda! Do najstih je ostal včasih v čitalnici ter vežbal pevce, vse same zabite, neizurjene ljudi . . . Nato pa je prišel domu ves ubit . . . Jaz sem ga prosila, svarila ga, naj se nikar tako ne žene. Ali on ni hotel odnehati. „Tu se gre za sveto stvar, za omiko narodovo; in če se drugi nočejo truditi, tedaj je to moja dolžnost.“ . . . In da bi vsaj ponoči miroval! . . . Ne! Sel je k mizi in pisal slavnostni govor. Kolikrat ga je črtal in zopet znova pričel! . . . Ah, in tako je bilo vsak dan in še zmirrom hujše, kolikor bolj se je slavnost bližala . . . Ves je bil vznemirjen, ves se je tresel, kadar se je pokazala kje kaka nepravilnost ali celo kakšna zapreka. On je imel že tako navado, da je bil pri vsaki malenkosti takoj ves iz sebe. Kadar je legel, dolgo časa ni mogel zaspati. Potem pa je v sanjah vso noč govoril . . . Zdaj je učil igralce, zdaj zopet pevce; in ponavljal je svoj govor. Časih se mu je zdelo, da je slavnost propala in metal se je po postelji ves vroč in potan . . . Oh, to je bilo življenje! Kako sem si želela, da bi bilo brž vse to pri kraju . . . No, in res je prišla naposled tista nesrečna nedelja. Ves dan je begal okrog, kakor v sanjah. — Pevske skušnje, skušnje za predstavo, pripravljanje dobitkov za loterijo na korist čitalnici, vabila na

slavnost, — in povsod samo on, vse je moral napraviti sam. Na vse zadnje pa ste odpovedali svoje sodelovanje Jernačeva Mici in Kodrinova Fani; Bog ve kaj se jima je zamerilo! In tako je letal od Poncija do Heroda, dokler ni bilo vse v redu . . . Da ste ga videli, kakšen je bil pri slavnosti. Ves vroč, prepaden . . . Govoril je hlastno, nemirno; pa se je zvršilo vendar vse izvrstno. O, take slavnosti še ni bilo na Belem in je ne bo. Kakšno igranje, kakšno petje! In vse je vodil moj mož! . . . Po predstavi pa smo sedeli spodaj v gostilni, mej tem ko so v dvorani plesali. In Tarmana so slavili in mu napijali, vzeli so ga na rame, nosili po sobi in klicali: „Slava! Slava!“ . . . Meni že ves večer ni bilo dobro pri srcu; bala sem se nečesa, neka slutnja se me je polastila, dasi je nisem razumela . . . Nekaj temnega, nedoločnega . . . zdelo se mi je, da se dviga pred menoj, kakor mrzla senca, vedno bližje . . . In postalo mi je tako težko, tako tesno . . . Pogledala sem svojega moža . . . Prej še ves bleđ, polmrtev, truden, — zdaj je ves gorel, oči so se mu lesketale . . . In prijel je za kozarec, skočil na stol, na mizo; čaše so zažvenketale, nekatere so padle na tla . . . Vsi so vstali in umolknil; vprašaje, vznemirjeno so gledali drug drugega . . . On je govoril glasno, kričeče skoro, a nisem ga mogla raz-

umeti . . . same pretrgane besede, brez mislij . . . Začeli so mu prigovarjati; jaz sem stopila k njemu. A nikogar ni videl, nikogar ni poslušal . . . Naposled smo ga s silo spravili domu . . . In moj Bog! prej tako pohleven, krotak, prijel je za nož in planil proti meni, da sem morala pobegniti iz sobe . . . Tisto noč sva spale jaz in Stanka pri notarjevih . . . Drugo jutro se odpravim domu. Vrata na stečaj odprta! Po kuhinji leže vse posode razbite po tleh. V sobi vse razmetano; vse, kar se je dalo pobiti, je pobite . . . A njega nikjer! Polastil se me je, grozen strah, da bi si ne storil kaj žalega, da bi se kakorkoli ne ponesrečil . . . Ali ko pogledam slučajno skozi okno, vidim ga, kako prihaja popolnoma miren po cesti, naravnost proti domu. A kako je bil oblečen . . . Suknjo je vrgel narobe čez ramo. Na glavi je imel cilinder, okrog in okrog z rožami okrašen. Otroci so letali okrog njega, smejali se mu in kričali za njim. On pa je gledal v tla in molčal . . . Naposled je bil doma, — a kakor da me ne vidi, šel je mimo mene v svojo sobo, tam pa se je zakleail . . . Drugi dan smo se vsi odpeljali v mesto, odtod pa so ga takoj odvedli v Dol . . . In zmirom je bleđel o slavnosti, o pevskih vajah, o skušnjah, o slavnostnem govoru . . .“

(Dalje sledi.)

nemu ministru in izroči pravosodnemu, ker je naučni minister preobložen s šolskimi deli in mu tudi oddelek za umetnost in vedo nalaga obilo posla. V resnici pa je to le postranska stvar in je odložil naučni minister to breme le vsled tega, ker čakajo rešitve v poslednjem času nekatera zelo kočljiva in težavna cerkvena vprašanja. Drugi vzrok za to spremembo, ki seveda v Franciji ni redka prikazen, pa je tudi ta, da se je dosedanji vodja Rambaud zelo zameril radikalni stranki, framasonom in liberalcem, ker je bil baje preveč naklonjen katoliški cerkvi (!) Vsled tega je sklenila vlada, ki se je hote ali ne hote morala udati zahtevam radikalcev, izročiti vodstvo tega oddelka „najmarljivejšemu pospeševalcu framasonstva“ in nekdanjemu podpredsedniku napredne stranke, pravosodnemu ministru Darlanu. Katoliška cerkev pri tej vedni spremembi seveda največ trpi.

Vojaštvo v Belgiji. Belgijski ministerski svet je izgotovil načrt gledé preosnove stalne armade. Po novem načrtu je uvedena osebna vojna dolžnost in se pomnoži vojaštvo na 216.000 mož. Ta korak ministerskega sveta nikakor ni odobravati, kajti mesto da bi vlade delale na to, da bi se polagoma zmanjševalo število vojaštva, se le še vedno stavijo v tem oziru nove zahteve.

Razmere v Turčiji. V zadnjem času se pogostokrat menjavajo pisma mej turško vlado in evropskimi poslaniki, ki vedno pritiskajo na njo, naj vse potrebno izvede, da se konečno vendar povrne zaželeni mir mej prebivalstvo. V zadnjem odgovoru pa naglašja turška vlada, da ne more izpolniti vseh armenskih zahtev, ob enem pa povdarja, da se je vstreglo vsem zahtevam, ki niso pretirane. Ker je pa vladi dobro znano, da ne bode trajnega miru, ako ne posežejo vmes evropske velevlasti, naroča poslanikom, naj izposlušajo pri svojih vladah potrebno pomoč, da se popolno zadržijo armenske revolucionarne čete. Vlada dobro ve, kako potreben je trajni mir za obstoj turškega cesarstva, vendar pa noče izpolniti najopravičenejših zahtev. — Uradni list objavlja sultanov odlok, s katerim se sklicuje armenska narodna skupščina, da si izvoli novega patrijarha. — Javno razstavo pri Armencih ugrabljenih bomb je morala vlada na zahtevo poslanikov zapreti, ker je preveč vznemirjala Mohamedane. Očividno je, da je imela razstava jedini namen, vzbuditi mej itak krvoločnimi Turčini še večje sovraštvo do zatiranih kristijanov, in vsled tega se nikakor ne moremo čuditi, ako trdi Gladstone na javnih shodih, da turška vlada sama provzročuje nemir po svojih organih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. oktobra.

(Cesarjev god) bodo v smislu sklepa deželnega šolskega sveta za Kranjsko vse srednje šole in učiteljska pripravnice obhajale v soboto 3. oktobra.

(Državni zbor) je imel včeraj prvo sejo po počitnicah. Predsednik Ohlumecky pričetkom seje naznanja, da je v imenu zbornice čestital presvetlemu cesarju povodom rojstnega dne in nadvojvodinji Mariji Doroteji povodom zaroke z vojvodo Filipom Orleanskim, ter se spominja umrlih poslancev princa Hohenlohe in Lienbacherja. Finančni minister predlaga v posebnem dopisu, da zbornica v smislu zakona z dne 12. julija 1896 izvoli 24 članov in toliko namestnikov v osrednjo komisijo za pregled zemljiškega katastra. Nato finančni minister utemeljuje državni proračun, o katerem poročamo na drugem mestu. Grof Kuenburg in tovariši interpelujejo vlado, ali je solnograški ces. namestnik grof Thun po nalogu vlade pozdravil tamešnji katoliški shod in kako opravičuje ta korak, ker sklepi kat. shoda nasprotujejo avstrijskim zahtevam in vnaniji politiki. Poslanec Pergelt utemeljuje nujni predlog, da naj vlada zabrani hujskanje Čehov zoper Nemce. Poslanec dr. Roser je interpeloval ministerskega predsednika radi žalostnih dogodkov v nekem kraju mej Nemci in Čehi. — Mladočeški klub je stavil nujni predlog glede varstva čeških manjšin v zaprtem nemškem ozemlju. — Na ta način se je potratil za prvo sejo odločeni čas. V brezplodno debato se je vmešavalo več nemško-liberalnih in mladočeških poslancev. Vse manever je bil očividno naperjen nato, da se vlada prisili na predčasni razpust zbornice ali

pa k odstopu posameznih članov ministerstva. Prihodnja seja je jutri.

(Slovensko gledališče) Včeraj se je v prvič predstavljaj profesor Funtkov igrokaz: „Iz osvete“. O igri sami prilično obširneje spregovorimo, danes le omenimo, da je nova igra ugajala obilno zbranemu občinstvu ter da so se v zlasti igralci Ineman, Slavčeva in Danilo, Verovšek, Danilova in Teršova odlikovali v svojih vlogah.

(Darovi) Za msgr. Jeranovo dijaško mizo: Castiti g. Peter Bohinjec, kurat v Trnju, 3 gl. — Bog plačaj stotero!

(Kuratorij za višjo dekliško šolo) se je osnoval nastopno: Načelnik ravnatelj Senekovič, katerega je v smislu štatuta izvolil mestni zbor, njegov namestnik dr. vitez Bleiweis in poročevalec za didaktično-pedagogične ter administrativne zadeve ravnatelj Šubic, katera je izmej svoje srede izvolil kuratorij.

(Škofijska sinoda v Mariboru.) Dne 28. sept. popoldne se je otvorila II. škofijska sinoda za lavantinsko škofijo, ki je trajala do danes dne 2. okt. (Prva sinoda je bila l. 1883.) Udeležilo se je je do 170 duhovnikov, mej temi 20 dekanov. Cerkevni shod se je vršil v semeniški cerkvi sv. Alojzija. Sprevod iz knezoškofijske palače do cerkve je zaključil mil. knezoškof Mihael, ki je ravno isti dan obhajal svoj imendan. Javnih sej (sessio) je bilo, kakor zahtevajo propisi, le troje, splošnih zborov (congregatio) pet in vrh tega še več odsekovih sej (congr. particularis), v katerih se je rešilo 25 velevažnih določb ali konstitucij. Vse se je vršilo vspodbudno in v najlepšem redu. Milostljivi knezoškof se lahko pred vsem svetom ponaša s tako udano duhovščino.

(Za izpraševalce pri župnijskih izpiti) so pri sinodi od mil. nadpastirja lavantinskega bili imenovani ti-le p. n. gg.: L. Herg, dr. J. Križanič, Jakob Bohinc, Karol Hribovšek, dr. Jož. Pajek, dr. J. Mlakar, Fr. Ogradi, Jos. Heržič, Ivan Skuhala, dr. L. Gregorec, dr. A. Suhač, dr. Fr. Feuš in dr. M. Matek.

(Zahvala) bodi vsem kandidatom, volilcem, govornikom na raznih shodih, sploh vsem, ki so pripomogli k slavni zmagi Slovencev pri deželnozbornskih volitvah na Štajerskem: na kmetih smo zmagali povsodi, v mestih pa priborili znatnih glasov. — Vse vkupaj bodi najboljša priprava na odločilni boj v bližnjih državno-zbornskih volitvah! Ziveli Slovenci!

„Slovensko društvo s sedežem v Mariboru.“

(Poročilo) se je dne 28. sept. pri Sv. Jurju ob južni železnici gosp. dr. Anton Mihalič, okrajni zdravnik v Ljutomeru, z gospodičino Matildo Kavčičevo. Čestitamo!

(Pri otvorjenju železnih vrat) je bilo navzočih tudi deset državnih poslancev, mej temi tudi posl. gosp. Franc Robič.

(Duh. spremembe v lavant. škofiji.) Č. gosp. Vincenc Plaskan, župnik v Zibiki je dobil župnijo sv. Jurja ob južni železnici. — Nevomašnik g. Franc Kosel pride kot duhovni pomočnik na Doberno.

(Zavetišče za služabnice v Trstu.) Dobili smo iz Trsta nastopni poziv: Z božjo pomočjo ustanovila se je tudi tukaj v Trstu pod varstvom „svete Družine“ družba, katere namen je ta, da previdi družinam v Trstu bivajočim dobrih in peštenih služabnic, kuharic in hišnih. V ta namen odprla se je v ulici Navalii št. 1 posebna hiša, kjer se sprejemljejo in vestno nadzorujejo dekleta lepega vedenja, katere so začasno brez službe ali pa so komaj prišle v mesto si službe iskat. Kolike potrebe in važnosti je ta družba, je razvidno iz tega, ako se resno premisli, koliko potrebne so dobre in vestne služabnice za družine in pa v kolike zadrege pride gospodar ali gospodinja pri iskanju dobrih služabnic. Nič manje važnosti gotovo ni tudi to, da služabnice, začasno brez službe, imajo dobro hišo, varno zavetišče, kamor se lahko brez vse skrbi podajo, in se tako obvarujejo prevelikih nevarnosti telesnega in duševnega pokvarjenja, kateremu bi bile drugače izpostavljene. Z ustanovo omenjene družbe se je hotelo posnemati druga velika mesta, kjer so že ustanov-

ljene take, za družinsko življenje prekornostne družbe. Pa vsak začetek je težak in majhen, tako tudi ta naša družba je jako še majhna in pa uboga, ker ima še jako pičlo število udov in nič družib postranskih dohodkov. Zatorej vsaki trezno misleči naj podpira in priporoča tako potrebno družbo, ki kaže toliko velike koristi. Vodstvo namerava stopiti v zvezo z enakimi zavodi družih mest in tako bode zamoglo zadovoljiti premoгим prošnjam, ki mu že sedaj dobajajo od tržaških družin. V notranjem delokrogu bode gledalo na to, da se obvarujejo vsega hudega tolike in tolike uboge reve, ki so primorane z lastnimi rokami in pri družih si vsakdanjega kruha služiti. Namen te družbe je torej jako plemenit, ker je družba ustanovljena na krščanski podlagi v korist bližnjega. Zategadel niže podpisano vodstvo se obrača do Vašega blagorodja, da blagovoli to jako težavno, pa toliko bolj sveto podjetje podpirati in ga priporočati pri svojih znancih in prijateljih. — Za vodstvo zavetišča za služabnice: Fanny Weissmann, voditeljica. — Op. vred.: Škofijski ordinarijat tržaški priporoča to zavetišče.

Društva.

(Mestna branilnica v Novem Mestu.) V mesecu septembru 1896 je 100 strank vložilo 17.580 gl. 71½ kr., 55 strank vzdignilo je 8139 gl. 69 kr., toraj več vložilo 9441 gl. 2½ kr.; 13 strankam izplačalo se je posojil v znesku 5480 gl.; stanje vlog 310.386 gl. 7 kr.; denarni promet 43.488 gl. 30½ kr.

Telegrami.

Budimpešta, 2. oktobra. Presvetli cesar je dospel sem včeraj popoldne ob 2. uri. Oficijelni vsprejem se ni vršil.

Dunaj, 2. oktobra. V merodajnih krogih se trdi, da poslanska zbornica ne reši državne proračuna za l. 1897, marveč dovoli samo nekaj mesečni provizorij. — Poslanci Robič, Kokošinec, Kaltenecker in Gregorec so stavili v včerajšnji seji nujne predloge, v katerih prosijo državne podpore za vsled uim oškodovane štajerske občine.

Dunaj, 2. oktobra. Včeraj zvečer je umrl podpredsednik gospodske zbornice, Aleksander knez Schönburg-Hartenstein.

Dunaj, 2. oktobra. Poslanec Hofmann-Wellenhof je naznanil predsedstvu poslanske zbornice, da odlaga državnozbornski mandat.

Dunaj, 2. oktobra. Tukajšnji vladni listi pišejo zelo laskavo o včerajšnjem utemeljevanju finančnega ministra ter o izjavi ministerskega predsednika na interpelacijo glede narodnostnih prepričanj na Češkem in Moravskem. Prvo mesto zavzemata seveda „Fremdenblatt“ in „Presse“.

Praga, 2. oktobra. Minulo noč in danes dopoldne se niso pojavili mej stavkujočimi delavci nikaki nemiri. Vojaštvo skrbi za vzgleden red.

Most, 2. oktobra. Ker se je bati večjih nemirov od strani stavkujočih rudarjev, je došlo včeraj pol bataljona pešcev in nekaj dragoncev. Po noči je dospel bataljon 74. pešpolka. V 20 rudnikih dela 2620 mož.

Budimpešta, 2. oktobra. Zadnja seja ogerske poslanske zbornice je bila jako burna. Predsednik je naznanil nuncij o zadnjem sklepu magnatske zbornice gledé vladne predloge o volitvah in predlagal, naj se izroči dotičnemu odseku. Poslanec Horansky je izjavil, da je to nepotrebno, ker je baron Banffy v magnatski zbornici že napovedal, da se državni zbor razpusti v najkrajšem času, ter izjavil, da poslanska zbornica ne bo imela več nobene meritorne seje. Isti poslanec vpraša na to ministra Banffyja, zakaj je naznanil ta sklep vlade v prvi vrsti magnatski zbornici. Minister odgovarja, da je tako nanesel slučaj, in upa, da v malo dneh dobi najvišje dovoljenje za razpustitev parlamenta. Nasproti poslancu Polonyju, ki je trdil, da je krona želela izključenje §§ 169. in 170. iz zgoraj omenjenega zakona, zatr-

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zanimovanjih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

juje minister, da temu ni tako, in ni niti najmanje dvomil, da bi ne bil potrjen ta zakon, ako bi ga bila odobrila zbornica. Konečno je odgovarjal ministerski predsednik na interpelacijo poslanca Konyratkyja, Apponya in Ugrona radi slavnosti povodom otvoritve železnih vrat, pri katerih se je baje premalo pokazal mažarski značaj. — Prihodnja seja jutri.

Budimpešta, 2. oktobra. Listi poročajo, da se razpusti ogerski državni zbor že 5. oktobra. Ministerski svet se je s to zadevo obširneje pečal v včerajšnji večerni seji ter se ob enem posvetoval tudi o prestolnem govoru povodom razpuščenja zbornice.

Belgrad, 2. oktobra. Pri obedu, kate-rega je priredil srbski kralj na čast novemu rumunskemu poslaniku, je napil kralj rumunskemu kralju, naglašal trdno prijateljsko vez mej obema državama in izrazil nado, da se vladarja kmalu snideta.

London, 2. oktobra. V Aberdeenu je pogorelo včeraj ondotno gledališče. Rešiti niso mogli ničesar razun golih sten. Ogenj se je pojavil pričetkom predstave. Navstala je nepopisna gnječa. Ranjenih je bilo 36 oseb, od teh jih je šest že umrlo.

London, 2. oktobra. „Morning-Post“ poroča iz Carigrada, da je podaril sultan črnogorskemu knezu iz neznanih vzrokov jednega največjih parnikov.

New-York, 2. oktobra. Vsled dolgotrajnih nalivov je v bližini mesta Staunton, v državi Virginia, izstopilo veliko jezero ter

poplavilo velik del imenovanega mesta. Porušeni je veliko število hiš in ubitih več oseb. — Grozen vihar je razsajal v državi Florida, ki je menda porušil do 20 mest in vasij. Brzobjavna zveza je pretrgana. Ubitih je baje nad 50 ljudi.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prani sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gld. 3'60.

Umrli so:

1. oktobra. Ana Mihler, črevljarijeva žena, 25 let, Hrenove ulice 16, jetika. — Jožef Plankar, delavec, 38 let, Strelške ulice 8, jetika.

Tujci.

30. septembra.

Pri **Storu**: Stradal, Soukup, Beutel, Felber, Mautner, Prosinagg z Dunaja. — Allmeroth iz Maribora. — Ditrich iz Postojine. — Glanzman, Bubak, Banque iz Trsta. — Victor iz Heilbron-a. — Weber iz Bensen-a. — Grile iz Vuč. — Seheyer iz Koprivnice. — Aufmut iz Gradca. — Hinterhuber iz Inomosta. — Federer, Pollak iz Prage. — Palanek iz Budimpešte. — Voltriny z Bleda. — Selan iz Celja. — Brandi iz Gorice. — Edey iz Gradca. — Gressel iz Celovca. — Bezrer iz Bele Peči. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Schulz iz Novega Mesta. — Ferk iz Radovljice.

Pri **Maliču**: Tetzner, Guber, Hosler, Fuchs, Grabler, Fischer, Schubert, Sonnwald, Bermann z Dunaja. — Schediwy iz Gradca. — Bondy iz Dun. Novega Mesta. — Mente z Jesenic. — Malnerič iz Dubrovnika. — Clementschitz iz Celovca. — Clerck iz Cronenberg-a. — Rieky z Bleda. — Polegek iz Št. Ruperta. — Višnikar iz Ribnice. — Tamino iz Zadra. — Belesak iz Nove Gradiške.

Pri **Lloyd**: Klaffensack iz Eberstein-a. — Merhar iz Prigorice. — Žagar iz Starega Trga. — Treven iz Idrije. — Mayerhofer iz St. Andraža. — Weiseler iz Vordernberg-a.

Pri **bavarskem dvoru**: Michitsch, Hiris iz Kočevja. — Strehave od Sv. Gregorja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Pollak, Jašove iz Kamnika. — Knotek iz Trsta. — Plaser iz Radeš.

Pri **avstrijskem caru**: Pančan iz Šmarja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
1	9. zvečer	738.6	12.9	brezv.	oblačno	
2	7. zjutraj 2. popol.	737.9 736.9	12.5 16.1	brezv. sl. vzh.	dež oblačno	6.4

Srednja včerajšnja temperatura 13.2°, za 0.4° nad normalom.

Zavod
34 za 26-20
umetnost
slikarij
na
steklo
v
B. Skarda
v Brnu.

Specijaliteta:
Izdelovanje cerkvenih oken.
Sedemkrat odlikovan.
Ceniki zastoj in franko.
Katalogi na upogled.

Harmonije,

odlikovane z najvišimi darili, priporoča cenó o. kr. priv. tovarna za orglje in harmonije

Friderika Čapek, Polička (Českó).

Ravnokar je po ceni na prodaj harmonij s pedalom in 6 spremeni, odlikovan z državnim darilom. 678 5-1

Kot kuharica

želi v službo stopiti bolj priletna, a še čvrsta ženska.

Več pevé upravništvo „Slovenca“. 665 3-3

Št. 9949.

Licitacija lož.

679 2-2

Za slovenske predstave v deželnem gledališči oddati so še 2 loži v pritličji, 6 lož v I. nadstropji in 8 lož v II. nadstropji.

Zaradi oddaje teh lož vršila se bo licitacija

dné 3. oktobra 1896. l.

ob 2. uri popoldne v deželnem gledališči.

Nataučeneje se lahko pozvé v pomočni pisarni deželnega odbora.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dné 30. septembra 1896.

Št. 25.819.

Razpis.

663 2-2

Da se zagotovi zalaganje mestne občine ljubljanske s stavbinskim in rezanim lesom, s posipalnim materijalom za javne ceste, in pa preskrbovanje mestne vožnje za leto 1897, oziroma tudi 1898. in 1899. l., vršile se bodo pismene dražbene obravnave pri stavbinskem uradu mestnega magistrata (Mestni trg št. 27, III nadstropje) in sicer:

1. za dobavo stavbinskega in rezanega lesa, 9. dan meseca oktobra 1896 ob 10. uri dopoldne;
2. za dobavo kamnoseških del in materijala, 5. dan meseca oktobra 1896 ob 10. uri dopoldne;
3. za dobavo posipalnega materijala za javne ceste, 6. dan meseca oktobra 1896 ob 10. uri dopoldne, in
4. za oddajo mestne vožnje, 7. dan meseca oktobra 1896 ob 10. uri dopoldne.

Dotični pogoji in druge podrobnosti poizvedó se v pisarni mestnega stavbinskega urada o uradnih urah.

Dotični podjetniki se opozarjajo, da se bodo sprejemale ponudbe le posameznih obstoječih tvrdk in posameznih podjetnikov, in da so dotična vadija pred dražbo dražbenemu komisijonu izročiti ali pa pri mestni blagajnici položiti. Na ponudbe, ki ne bodo o pravem času vložene, se ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 22. septembra 1896.

Razpis.

V Idriji je izpraznjena

služba provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 700 gld., in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 300 gld., iz občinske blagajne v Idriji znesek 200 gld. in za pet let iz državnih sredstev tudi znesek 200 gld.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledati živino in meso v Idriji, ter ondi brezplačno nadzorovati živinske semnje, v ostalem sodnijskem okraji pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti

do dné 20. oktobra 1896. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski.

Ljubljana, dné 15. septembra 1896.

Dunajska borza.

Dné 2. oktobra.		Dné 1. oktobra.		Kreditne srečke, 100 gld. 197 gld. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	142
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1824, 100 gld.	190	Rudolfove srečke, 10 gld.	—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	70
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisine srečke 4%, 100 gld.	—	St. Genois srečke, 40 gld.	71
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	128	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	947	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 gld.	371	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3405
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	427
20 mark	11	Prijoritete obveznice državne železnice	221	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101
20 frankov (napoleonodor)	9 južne železnice 3%	171	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	44 južne železnice 5%	128	Montanska družba bavst. plan.	85
C. kr. cekini	5 dolenskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	154
				Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.